

TM	G. XXXVI	Br. 2	Str. 971-972	Niš	april - jun	2012.
----	----------	-------	--------------	-----	-------------	-------

Prikaz dela
 Primljeno: 15. 04. 2012.

Milena Žikić

OD POJAVE PRVIH ČASOPISA, PA SVE DO DANAS*

Publikacija *Niška periodika*, čiji su autori Zoran B. Živković, upravnik Univerzitetske biblioteke „Nikola Tesla“ u Nišu, i Marija Čupić, viši bibliotekar Narodne biblioteke „Stevan Sremac“ u Nišu, nastaje kao potreba da se prezentuje značajan deo kulturne istorije grada Niša kroz periodiku, kao i potrebe da se javnost upozna sa nedovoljno proučenom temom. Publikacija je nastala kao rezultat projekta finansiranog od strane Saveta za kulturno stvaralaštvo Grada Niša.

Institucije kulture Niša, Istorijski arhiv, Narodna biblioteka „Stevan Sremac“, Narodni Muzej, Niški kulturni centar, fakultetske biblioteke niškog Univerziteta i matična institucija Univerzitetska biblioteka „Nikola Tesla“, učestvovala su u prikupljanju građe za navedenu publikaciju. U okviru jedanaest naslova popisani su i klasifikovani niški časopisi, prema utvrđenim kriterijumima, predstavljajući jednu kompaktnu celinu.

Prava vrednost ove publikacije sadržana je u činjenici da su se autori potrudili da, pored klasične štampane periodike, popisom obuhvate i najmodernije, elektronske publikacije. Takođe, treba ohrabriti i pohvaliti autore zbog tako smelih koraka na polju istraživačkog rada, koji predstavljaju pionirski poduhvat i, u istom trenutku, pobednički podvig. Vodeći se kriterijumom popisa periodike objavljene u Nišu, uvidamo po broju sakupljenih podataka da je Niš dao značajan doprinos kulturnoj istoriji Srbije.

Sadržajna i jezgrovito odrađena knjiga daje podstrek daljem istraživanju serijskih publikacija. U uvodnom delu autori pojašnjavaju svoje pobude za objavljivanje ove publikacije, navodeći trenutak rađanja ideje za izradu ove knjige, kao i ciljeve same publikacije (utvrđivanje liste poznatih časopisa izdanih u Nišu, prikupljanje podataka o svakom časopisu, ukazivanje u kojim se niškim i srpskim bibliotekama mogu naći pojedini časopisi). Prve stranice knjige, pod nazivom *Periodika u Nišu. Prvi koraci i iskušenja*, sadrže tekst prof. dr Miroljuba M. Stojanovića, izložen na naučnom skupu „Niška periodika“, 18. maja 2010. godine, koji su organizovali Centar za naučna istraživanja SANU i Univerziteta u Nišu i Univerzitetska biblioteka „Nikola Tesla“. Pojašnjavajući uzroke i posledice pokretanja i gašenja časopisa, Stojanović konstatuje da se, od kraja 19. veka do naših dana, beleži nestalnost niške periodike: „Tako svaka

---

milnazikic85@gmail.com

* Zoran B. Živković, Marija Čupić. 2011. *Niška periodika*. Niš: Univerzitetska biblioteka „Nikola Tesla“, str. 266.

generacija počinje iz početka, umesto da nastavi tamo gde je prethodna stala. Možda u tome leži razlog što je kod nas sve tako novo, tako teško i komplikovano, sve tako nepouzđano i siromašno.“

Sadržaj kataloga na sasvim jednostavan način upućuje čitaoca na pronalaženje potrebne publikacije uz pomoć početnog slova časopisa i strane gde se on može naći u knjizi. U delu publikacije *Katalog* predstavljen je opis časopisa, u onoj meri u kojoj je bilo moguće doći do potpunijih podataka. Opis je odrađen prema međunarodnim standardima za bibliografski opis serijskih publikacija ISBD (S). *Registar periodike po početnoj godini izdavanja* naslov je četvrtog dela publikacije, u kojem su časopisi poredani hronološki prema početnim godinama izdavanja. Nazive grupa Univerzalne decimalne klasifikacije sadrži *Stručni UDK registar* – koji predstavlja peto poglavlje u knjizi. Knjiga je u poglavlju *Registar urednika* obogaćena popisom imena i prezimena svih urednika časopisa, klasifikovanih prema azbučnom redosledu prezimena.

Autorima nije promakla ni izrada registara izdavača časopisa, prema nazivu institucije i pojedinaca predstavljenih u dva studiozno odrađena poglavlja: *Registar organizacija i institucija izdavača* i *Registar pojedinaca izdavača*.

Dosledno odrađena knjiga sadrži i „*Registar izvora podataka*“, koji sadrži azbučni popis skraćenih oblika izvora, puni bibliografski opis korišćene publikacije, naziv bibliotečkog sistema ili navedene institucije. Poslednji registar u publikaciji (*Registar biblioteka i drugih institucija vlasnika časopisa*) sadrži azbučni popis skraćenih i punih naziva institucija koje u svom fondu poseduju opisani časopis kao i volumen. *Korišćena stručna bibliotekarska literatura* predstavlja poslednji deo publikacije.

Publikacija koja je pred nama, na jezgrovit način, daje smernicu za dalje istraživanje niške periodike i u istom trenutku daje zaduženje budućim generacijama za dalje proučavanje niških časopisa. Ili kako autori navode: ova publikacija predstavlja nepotpuni popis, pa samim tim, i ne konačnu verziju bibliografije niške periodike. Ali ona daje veliki doprinos i osnovu svim budućim istraživačima na polju niške periodike.

Mladi istraživači, puni optimizma, željni novih saznanja na polju niške periodike, srećno!